

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ 1584

شماره ثبت 657

دوره دهم - سال چهارم

تاریخ چاپ 1398/7/22

یک شوری

طرح استفساریه تبصره بند «الف» ماده (103)

قانون مدیریت خدمات کشوری

کمیسیون‌های ارجاعی

اجتماعی
اصلی:

آموزش، تحقیقات و فناوری - برنامه و بودجه و
محاسبات
فرعی:

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای 33 نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

همانگونه که مستحضرید ایثارگران دارای مدرک کارشناسی اعم از مدرک دانشگاهی و یا معادل کارشناسی (که دانشگاهها، سازمان امور اداری و استخدامی کشور و نیز دیگر دستگاههای اجرائی که با أخذ مجوز از سازمان مذکور و یا دیگر مراجع قانونی دوره های آموزشی ذی ربط را اجراء و به فارغ التحصیلان آن مدرک تحصیلی معادل ارائه کرده اند) تاکنون ضمن برخورداری از یک مقطع تحصیلی بالاتر می توانستند به استناد تبصره ذیل بند (1) ماده (103) قانون مدیریت خدمات کشوری مطابق نظر مشورتی مراجع ذی صلاح تا سی و پنج سال اشتغال داشته باشند؛ اما در حال حاضر ایثارگران دارای مدرک کارشناسی معادل، بر اساس نظر سازمان امور اداری و استخدامی از ادامه خدمت تا سی و پنج سال منع شده اند. به دلیل یکسان بودن مدارک مذکور، تقاضای استفساریه به این شرح که آیا مدرک تحصیلی دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر در تبصره مورد نظر مدرک معادل را نیز شامل می شود، به مجلس شورای اسلامی تقدیم می شود:

دلخوش اباتری - سلیمانی - ساری - کوهکن - پوربافرانی -
محمد حسینی - سروش - موسوی لارگانی - حسینی شاهرودی -

فرهنگی - عباس گودرزی - داودی - گیلانی - نعمتی - نیکزادی پناه -
امیر حسنخانی - احمدی لاشکی - ادیبانی - حسینی کیا - ابطحی -
آزادی خواه - حاجی دلیگانی - فولادگر - خدابخشی - نوری -
علیرضا سلیمی - عبادی - بهمنی - حسین زاده بحرینی - زاهدی -
صباغیان بافقی - حسن بیگی - یوسف نژاد

عنوان طرح:

استفساریه تبصره بند «الف» ماده (103) قانون مدیریت

خدمات کشوری

موضوع استفساریه:

آیا عبارت «مدرک کارشناسی» در تبصره بند «الف» ماده (103) قانون مدیریت خدمات کشوری (الحاقی مصوب 1395/11/24) مدرک کارشناسی معادل را نیز در برمی گیرد؟

پاسخ:

بلی. عبارت «مدرک کارشناسی» در تبصره بند «الف» ماده (103) قانون مدیریت خدمات کشوری شامل مدرک کارشناسی معادل که ارزش استخدامی دارد نیز می شود.

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (4)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر

معاونت قوانین در مورد طرح استفساریه تبصره بند «الف» ماده (103)

قانون مدیریت خدمات کشوری تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (2) و (4) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم:

ماده 130 - C قبلاً تقدیم نشده است.

- C قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در C مجلس / C کمیسیون (موضوع اصل 85 قانون اساسی) رد شده و اینک:

C با تغییر اساسی
C با تقاضای کتبی 50 نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

C پیش از انقضاء شش ماه
C بدون تغییر اساسی

C با انقضاء شش ماه
C با تقاضای کتبی کمتر از 50 نفر از نمایندگان

C مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس
C می‌باشد.

C نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

C رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی C رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

C رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف - ماده 127 -

اول - حداقل امضاء لازم (15 نفر) C دارد.
C ندارد.

دوم - موضوع و عنوان مشخص C دارد.
C ندارد.

سوم - دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه C دارد.
C ندارد.

چهارم - موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان C دارد.
C ندارد.

ب - ماده 138 - طرح تقدیمی دارای C یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان C ماده واحده مواجه با ایراد C نمی‌باشد.
C بیش از یک موضوع C مواد متعدد C می‌باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور
مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد C.

د دارد، اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد C.

د دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد C.

د دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف - ماده 140 - رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است C.

د نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب - ماده 181 - موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به ۲ - رأی نمایندگان ندارد C.
د می شود ۳ - د دارد.

تعداد ... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

---

۵ - طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد C.
د دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (1) و (3) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض ✘ وجود ندارد.

✔ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط ✘ وجود ندارد.

✔ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع ✔ لازم است.
✘ لازم نیست.

تعداد سه برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

1- از آنجایی که عبارت «با داشتن مدرک کارشناسی» در تبصره بند «الف» ماده (103) ابهامی ندارد و از این عبارت مفهوم «با معادل کارشناسی آن» استنباط نمی‌شود بنابراین بر اساس نظر تفسیری شماره 583/21/76 تاریخ 1376/3/10 شورای محترم نگهبان از اصل هفتاد و سوم (73) قانون اساسی، توضیح و توسعه قانون در مواردی که رفع ابهام قانون نیست تفسیر تلقی نمی‌شود. لذا ارائه استفساریه مذکور مغایر با اصل هفتاد و سوم (73) قانون اساسی است.

2- پیشنهاد می‌شود طرح در قالب «اصلاح تبصره ماده مذکور همراه با پیش بینی محل تأمین بار مالی آن» تنظیم و تقدیم مجلس گردد.

ب - سوابق قانونی

جدول سوابق قانونی طرح استفساریه تبصره بند «الف» ماده (103) قانون مدیریت خدمات کشوری			
ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
1	قانون اصلاح بند «الف» ماده (103) قانون مدیریت خدمات کشوری	1395/11/24	ماده واحده
2	قانون مدیریت خدمات کشوری	1386/7/8	103
3	قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی	1374/03/31	18
4	قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران	1391/10/2	28
5	ممنوعیت صدور مدرک معادل در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی (شورای عالی انقلاب فرهنگی)	1377/3/9	کل بندها

قانون اصلاح بند «الف» ماده (103) قانون مدیریت خدمات کشوری

ماده واحده - یک تبصره به بند (الف) ماده (103) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب 7/8/1386 به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره - ایثارگرانی که به موجب قوانین و مقررات مربوط از امتیاز یک مقطع تحصیلی بالاتر برخوردارند نیز با داشتن مدرک کارشناسی، مشمول حکم این ماده می‌باشند و می‌توانند تا سی و پنج سال خدمت نمایند.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم بهمن ماه یکهزار

و سبب و نود و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ 1395/ 12/ 4 به تأیید شورای نگهبان رسید .
رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

قانون مدیریت خدمات کشوری

ماده 103 - دستگاه اجرائی با داشتن یکی از شرایط زیر می تواند کارمند خود را بازنشسته نماید :
الف) حداقل سی سال سابقه خدمت برای مشاغل غیرتخصصی و سی و پنج سال برای مشاغل تخصصی با تحصیلات دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر با درخواست کارمند برای سنوات بالاتر از 30 سال .

تبصره - (الحاقی 1395/11/24) ایثارگرانی که به موجب قوانین و مقررات مربوط از امتیاز یک مقطع تحصیلی بالاتر برخوردارند نیز با داشتن مدرک کارشناسی ، مشمول حکم این ماده می باشند و می توانند تا سی و پنج سال خدمت نمایند .

ب) حداقل شصت سال سن و حداقل بیست و پنج سال سابقه خدمت با بیست و پنج روز حقوق .
تبصره 1 - سابقه مذکور در بند (الف) و همچنین شرط سنی مزبور در بند « ب » برای متصدیان مشاغل سخت و زیان آور و جانبازان و معلولان تا پنج سال کمتر می باشد و شرط سنی برای زنان منظور نمی گردد .

تبصره 2 - دستگاههای اجرائی مکلفند کارمندانی که دارای سی سال سابقه خدمت برای مشاغل غیرتخصصی و شصت سال سن و همچنین کارمندانی که دارای سی و پنج سال سابقه خدمت برای مشاغل تخصصی و شصت و پنج سال سن می باشند را رأساً و بدون تقاضای کارمندان بازنشسته نمایند .

تبصره 3- دستگاههای اجرائی موظفند کارمندانی را که دارای شصت و پنج سال سن و حداقل بیست و پنج سال سابقه خدمت می باشند را بازنشسته کنند . سقف سنی برای متصدیان مشاغل تخصصی هفتاد سال است . کارمندان تخصصی فوق الذکر که سابقه خدمت آنها کمتر از بیست و پنج سال است ، در صورتی که بیش از بیست سال سابقه خدمت داشته باشند می توانند تا رسیدن به بیست و پنج سال سابقه ، ادامه خدمت دهند و درغیراین صورت با خرید می شوند .

قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی

ماده 18 - کلیه دستگاههای مشمول این قانون مکلفند نسبت به احتساب یک مقطع تحصیلی بالاتر از نظر امتیازات شغلی و سایر امتیازات مقرر در قوانین و مقررات مربوط برای جانبازان اقدام و حقوق و مزایای آنان را مطابقت نمایند .

قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران

ماده 28 - کلیه دستگاههای مشمول این قانون مکلفند نسبت به اعطای امتیازات دیپلم به شهدا و مفقودان زیر دیپلم و احتساب مزایای یک مقطع تحصیلی بالاتر به کلیه شهدا و مفقودان دارای مدرک دیپلم و بالاتر همانند جانبازان و آزادگان اقدام و حقوق و مزایای آنان را مطابقت دهند.

ممنوعیت صدور مدرک معادل در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی

پیرو مصوبه جلسه 358 مورخ 74/4/14 شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص موافقت اصولی با حذف مدرک معادل و براساس گزارش عملکرد وزارت فرهنگ و آموزش عالی (موضوع نامه 2/11959 مورخ 77/7/21 وزارت فرهنگ و آموزش عالی) و تأیید کمیسیون مشورتی، که اشعار می دارد:

الف - اعطای مدرک معادل ناشی از گذراندن دوره های آموزشی مصوب سازمان امور اداری و استخدامی و همچنین دوره های غیررسمی برگزار شده توسط دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی متوقف گردیده است.

ب - با توجه به لغو امتیاز مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی نوع دوم، اجرای دوره های معادل در این مؤسسات عملاً متوقف مانده است.

ج - برای تبدیل مدارک معادل اعطایی کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی خارج کشور، برحسب مورد دو راه حل پیش بینی شده است. اول آنکه دارنده مدرک معادل با گذراندن واحدهای جبرانی در یکی از دانشگاههای داخل کشور، مدرک معادل خود را به مدرک رسمی تبدیل کند و دیگر اینکه در آزمون ورودی مقطع بالاتر شرکت کرده و حداقل 80 درصد نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده در رشته مربوط را کسب کرده باشد.

د - با توجه به اصلاح آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی، اعطای مدرک معادل به دانشجویان مشروطی مشمول اخراج منتفی اعلام شده است.

ه - کمیسیون تدوین آیین نامه های آموزشی، حذف مدرک معادل در دوره کارشناسی ارشد را جهت تصویب به شورای عالی برنامه ریزی پیشنهاد کرده است.

و - با توجه به متوقف شدن دوره های آموزشی نیمه حضوری در دانشگاه پیام نور، اعطای مدرک معادل به دانشجویان منتفی است.

مقرر گردید:

« شورای عالی جهتگیریهای فوق را که - در مواردی باعث توقف صدور مدرک معادل گردیده و در برخی موارد نیز در آینده نزدیک منجر به این توقف خواهد گشت - تأیید می نماید و از این پس اعطای مدرک معادل توسط دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ممنوع می باشد. »

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سید محمد خاتمی